

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ обявен от Икономически университет – Варна

от проф. д-р Росен Николаев, преподавател в катедра „Статистика и приложна математика“ при Икономически университет – Варна, професор по Професионално направление 3.8. Икономика, изготвена въз основа на заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД-06-31/30.01.2026г. за състав на Научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ и решение на Научното жури, взето на първо заседание на 13.03.2026 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление „3.8. Икономика“, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес“ за нуждите на катедра „Международни икономически отношения“ при факултет „Управление“ на Икономически университет – Варна е обявен в ДВ. бр. 3/09.01.2026 г.

2. Данни за конкурса

Конкурсът стартира на 09.01.2026 г. с неговото обявяване в Държавен вестник. Със заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД-06-31/30.01.2026 г. е определен състав на Научно жури по конкурса. На 06.03.2026 г. е подадено заявление за участие в конкурса от доц. д-р Георги Маринов Георгиев, който при изтичане на срока на конкурса се оказва единствен кандидат. На 13.03.2026 г. се проведе първо заседание на научното жури, на което се взе решение на база представените документи, че доц. д-р Георги Маринов изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и отговаря на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна.

3. Данни за кандидата

Доц. д-р Георги Маринов е утвърден преподавател в Икономически университет – Варна, където постъпва през 1996 г. след кратък период на работа в Териториално данъчно управление – Варна.

Георги Маринов придобива магистърска степен по икономика (профил „икономист-международник“) в УНСС – София през 1994 г. През 2003 г. той защитава докторска степен по икономика пред Висшата атестационна комисия с дисертация на тема „Оптимални валутни зони и валутната зона Република България – ЕС“. През 2008 г. Висшата атестационна комисия дава на Георги Маринов научното звание „доцент“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Научните интереси на доц. д-р Георги Маринов са в областите панелна иконометрия, математически методи и фискална политика.

Считам, че образователното и научноизследователско развитие на кандидата в конкурса е логично и последователно, и напълно съответства на научната специалност на обявения конкурс за заемане на академична длъжност „професор“.

4. Описание на научните трудове

За участието си в конкурса доц. д-р Георги Маринов представя следните публикации:

- Основен самостоятелен монографичен труд (на английски език) със заглавие „Sustainability in the International Wine Business with the Application of Fuzzy Analytic Hierarchy Process (Устойчивост в международния винарски бизнес с приложение на Fuzzy аналитичен йерархичен модел)“, който е публикуван в специализирано научно издание (Библиотека „Проф. Цани Калянджиев“). Монографичният труд е рецензиран от две хабилитирани лица, обсъден е на заседание на първично звено и отговаря на всички изисквания, за да послужи за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“.
- Допълнителна самостоятелна монография на тема „Фискалните политики на страните от Югоизточна Европа и паричната интеграция в ЕС“.
- Участие в монографичен труд на тема „Есета по фискална политика“ със самостоятелна глава с наименование „Фискалните съвети в Югоизточна Европа“.
- Две научни студии, от които една самостоятелна и една в съавторство.
- Шест научни статии в съавторство, от които четири са в издания в базите данни Scopus или Web of Science.
- Пет научни доклада, от които един самостоятелен и 4 в съавторство. Три от докладите са в издания в базите данни Scopus или Web of Science.

При необходими 200 точки за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, доц. д-р Георги Маринов представя публикации за 246,83 точки. По отношение на допълнителните количествени изисквания на университета, при необходими 60 точки от статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, кандидатът в конкурса представя публикации, които се оценяват с 88,5 точки.

Представените публикации са балансираны по отношение на своя вид и свидетелстват за това, че доц. д-р Георги Маринов може да разработва самостоятелни научни изследвания, както и да работи в екип.

Бих искал да отбележа, че с представените публикации доц. д-р Георги Маринов надвишава минималните национални изисквания и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна за заемане на

академичната длъжност „професор“, но освен тези публикации той е автор и на множество други научни трудове (само за последните 10 години има почти 50 публикации според информацията в Регистър публикации на Икономически университет – Варна).

Основният монографичен труд за участие в конкурса „Sustainability in the International Wine Business with the Application of Fuzzy Analytic Hierarchy Process (Устойчивост в международния винарски бизнес с приложение на Fuzzy аналитичен йерархичен модел)“ представлява задълбочено изследване на значима и актуална за икономиката тема, свързана с внедряването на устойчиви практики във винарския бизнес чрез адекватни и иновативни математически методи за вземане на решения.

Монографията е структурирана в три основни глави, които са логически обвързани и следват постигането на поставената от автора цел.

Първа глава предоставя подробен международен обзор на устойчивостта в лозаро-винарския сектор, разглеждайки икономическите, екологичните и социалните аспекти.

Втора глава е посветена на теоретичната рамка на аналитичния йерархичен процес и неговото „размито“ разширение. Тук се разглеждат техническите аспекти на метода, скалите за оценка и въпросите на съгласуваността.

Трета глава представлява емпиричната част на изследването, включваща три пилотни проучвания, проведени сред български мениджъри и експерти във винарския бизнес.

В изследването са успешно съчетани теоретичните постановки за устойчиво развитие с практическото приложение на развития аналитичен йерархичен процес в контекста на българската и международната винена индустрия. Прави впечатление методологическата прецизност и задълбоченост. Авторът прави изчерпателен теоретичен преглед на многокритериалното вземане на решения, като детайлно анализира техническите аспекти на аналитичния йерархичен модел и неговото размито разширение. Особено ценен е анализът на различните индекси за съгласуваност, което гарантира математическата достоверност на получените резултати. Монографията се характеризира също и със своята специфична практическа приложимост. Изследването не е само теоретично, а включва конкретни пилотни проучвания за българския винарски бизнес. Потвърждаването на хипотезите, че Fuzzy аналитичния йерархичен модел е разбираем и приложим инструмент за българските мениджъри, е от съществено практическо значение. Положително трябва да се оцени също и интердисциплинарният подход на автора. В монографията успешно са интегрирани математически, статистически, икономически, екологични и социални аспекти, които са пречупени през призмата на съвременния винарски бизнес и са изведени съществени научни теоретични и приложни заключения. Тя е сериозно научно изследване, което успешно съчетава теорията за вземане на решения с практическите нужди на винарския бизнес и предлага ценен инструментариум за мениджъри, изследователи и консултанти,

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

работещи в сферата на устойчивото земеделие и кръговата икономика. Научната значимост се състои в превръщането на субективните мениджърски преценки в обективни математически модели, което е от ключово значение за конкурентоспособността на българското вино на международните пазари.

Всички останали публикации на доц. д-р Георги Маринов, представени за участие в конкурса, ще коментирам в съвкупност. Те го определят като изследовател с подчертан интерес към структурната трансформация, фискалната стабилност и устойчивото развитие на икономиките в Централна и Източна Европа и Балканите. Трудовете съчетават макроикономически анализи с тясно специализирани проучвания в сектори като лозарството, винарството и туризма.

Доц. д-р Георги Маринов успешно прилага сложни математически и иконометрични инструменти за решаване на практически икономически проблеми. Пример за това е използването на Fuzzy АНР (размит аналитичен йерархичен процес) за идентифициране на бариерите пред кръговата икономика и подобряване на качеството на виното като се преминава към количествено измерване на субективни експертни оценки. Друг пример е прилагането на методи за анализ на нестационарни панелни данни при изследване на фискалните политики и пазара на недвижими имоти, което гарантира висока степен на надеждност на изводите.

Публикациите се характеризират като актуални и обществено значими. В тях се засягат важни за българската икономика въпроси, като скритата икономика и укриването на данъци, предоставяйки емпирични данни за нагласите на публиката, които са по-високи от средните за ЕС и сочат към системни проблеми в данъчната администрация. Темата за нисковъглеродния туризъм и устойчивостта в лозаро-винарския сектор е в духа на съвременните екологични икономически изследвания.

Научните трудове не се ограничават само до България, а анализират фискалните и монетарните процеси в контекста на евроинтеграцията на страните от Югоизточна Европа, което дава по-широка перспектива за изследване на регионалните проблеми.

Считам, че публикациите са високо иновативни поради съчетаването на модерни математически инструменти с емпирични данни по значими и слабо изследвани теми, което ги прави ценни както за академичната общност, така и за икономическата теория и практика.

Давам висока положителна оценка на представените от кандидата в конкурса трудове, както в количествено, така и в съдържателно отношение и считам, че напълно съответстват на научната специалност на конкурса.

5. Научни приноси

Приемам приносите, систематизирани от доц. д-р Георги Маринов и потвърждавам, че те действително могат да бъдат идентифицирани в научните му публикации. Най-общо тези приноси се свеждат до следното:

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

- Научно-теоретичните приноси са свързани с теоретично надграждане и адаптиране на модели за вземане на решения. Авторът развива и систематизира теорията на развития аналитичен йерархичен процес (fuzzy АНР), като я адаптира специфично за нуждите на винарския бизнес. Създадена е теоретична рамка за оценка на екологичните аспекти и прехода към кръгова икономика в този сектор.
- Научно-приложните приноси са свързани с методологически иновации и нови икономически индикатори. Разработен е оригинален индикатор за устойчивост, който измерва влиянието на еко-иновациите върху международната търговия чрез достъпни данни. Допълнително са внедрени иновативни математически методи за анализ на международния бизнес, включително обработка на данни от естествен език (text mining) и изследване на нестационарни статистически панели. Систематизирани са механизми за укрепване на макроикономическите рамки и фискалните политики с фокус върху Балканския регион.
- Учебно-методологическите приноси са свързани със създаване на съвременни методически ресурси, казуси и тестове, които модернизират обучението по международни финанси и плащания.

Считам, че доц. д-р Георги Маринов е утвърден и разпознаваем изследовател в сферата на неговите научни интереси и за това свидетелстват неговите цитирания от други учени. В справка за цитирания за участие в конкурса той представя 15 цитирания в Scopus и Web of Science. С това доказва 225 точки от цитирания при необходими 100 за покриване на минималните национални изисквания. По отношение на изпълнение на допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна, с отчетените 225 точки, той значително надвишава необходимите 30 точки от цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science.

В действителност доц. д-р Георги Маринов има много повече цитирания. В Scopus има h-index 3 и над 20 цитирания, в Web of Science има h-index 2 и над 15 цитирания, в Google Scholar има h-index 5 и над 100 цитирания.

За международната му разпознаваемост като научен работник свидетелства и членството му в редакционните съвети на три български и чуждестранни научни издания – „Глобални и регионални измерения на международните икономически отношения“, „International Journal of Business and Economic Sciences Applied Research“ и „The Journal of the Faculty of Economics and Administrative Sciences of Kastamonu University“.

6. Участие в научни проекти

Доц. д-р Георги Маринов има опит в провеждането на научни изследвания по проекти. Той е ръководил екипи от изследователи по два научни проекта на теми:

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

- Психосемантичен поглед върху нагласите към потребление на вносни стоки у нас – реализиран през 2013 г.
- Психосемантичен поглед върху нагласите към фискалната политика у нас – реализиран през 2012 г.

И двата проекта са успешно финализирани с краен резултат публикувани монографии.

С отчетените две ръководства на научни проекти, всяко от които се оценява с по 30 точки, доц. д-р Георги Маринов изпълнява двукратно допълнителните количествени изисквания за придобиване на академична длъжност „професор“ на Икономически университет – Варна.

7. Преподавателска работа

Преподавателската дейност на доц. д-р Георги Маринов е изключително богата и обхваща дисциплини като „Международни финанси“, „Международен икономикс“, „Международни отношения и дипломация“, „Европейска икономическа интеграция“ и „Анализ на панелни данни“, водени както на български, така и на английски език за бакалаври и магистри. Той е активно ангажиран и в международната преподавателска дейност по програма Еразъм, като е изнасял лекции в редица университети в Румъния.

Доц. д-р Георги Маринов е много активен и по отношение на разработването на учебни програми (посочени са над 15 учебни програми), включително за специализирани докторски курсове по анализ на икономически и текстови данни с програмния език R.

Високо мога да оценя и неговата работа по отношение на разработване и публикуване на университетски учебници и учебни помагала. За участие в конкурса доц. д-р Георги Маринов представя четири учебника, от които един е самостоятелен. Разработената от него учебна литература предлага всеобхватен и систематизиран поглед върху различни фундаментални теми като международната валутна система, съвременните теории за търговия и спецификата на управлението на транснационалните компании. Освен класическите икономически концепции в учебниците са представени и новите реалности, включващи засилената вътрешнофирмена търговия, ролята на услугите и влиянието на културните и религиозни различия върху международния мениджмънт.

Още през 2009 г. доц. д-р Георги Маринов разработва учебна литература, в която е поставен акцент на внедряването на иконометрични модели и специализиран софтуер за прецизен количествен анализ на финансовите и икономическите процеси, което говори за неговата иновативност и адекватност в учената дейност.

Доц. д-р Георги Маринов е осъществявал активна съвместна работа с докторанти и студенти в своите изследователски проекти.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Според предоставената информация, той е бил научен ръководител на трима докторанти, двама от които са придобили образователна и научна степен „доктор“ (на единия от двамата защитили докторанти доц. д-р Георги Маринов е провеждал споделено научно ръководство с още един ръководител).

По отношение на описаните дейности, кандидатът в конкурса отново надвишава минималните национални изисквания и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна за заемане на академичната длъжност „професор“.

8. Плагиатство

В предоставените научни публикации няма данни за наличие на плагиатство. Тяхното съдържание очертава изследовател, който коректно се позовава на предходни изследвания и прилага прозрачна методология при представянето на своите приносни моменти.

9. Въпроси, критични бележки и препоръки към кандидата

По отношение на представените материали за участие в конкурса имам една критична бележка. Доц. д-р Георги Маринов е отчел четири учебника. Считам, че една от книгите е учебно помагало („Международни финанси: Съвременни авторегресионни модели с иконометричен софтуер“), а останалите три са учебници. Това по никакъв начин не компрометира високото качеството на учебната литература, както и не променя факта, че събраните точки от кандидата в конкурса надвишават минималните национални изисквания и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна.

Поставям следните въпроси към доц. д-р Георги Маринов:

- Има ли възможност за интегриране на разработения модел на Fuzzy аналитичния йерархичен процес в автоматизираните системи за управление в реалното производство на българските винопроизводители?
- Считате ли, че има и други количествени методи за многокритериално вземане на решения, които могат да се използват като ефективен инструмент за подпомагане на решения в условия на несигурност в българския винарски бизнес?
- Какви са възможностите за разширяване на обхвата на изследването извън винения бизнес и доколко предложеният модел е приложим за други индустрии в България, изправени пред подобни предизвикателства на устойчивото развитие?

В тази връзка препоръчвам на доц. д-р Георги Маринов да задълбочи научните си изследвания в областта на приложение на Fuzzy аналитичен йерархичен процес и да потърси възможности за приложението му и в други сектори на икономиката. Освен това би било от практическа полза за българския винарски бизнес, ако се разработи опростен софтуерен инструмент, който да улеснява мениджърите при прилагането на модела. Това би могло да се постигне

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

в бъдещ научноизследователски проект в екип със специалисти информатици и програмисти.

10. Заключение

Доц. д-р Георги Маринов е утвърден университетски преподавател с безспорни постижения във всички насоки на научната и учебната работа. Значително надвишава количествените изисквания за заемане на академична длъжност „професор“, а личната ми оценка по отношение на съдържателния и качествен характер на неговия труд е много висока.

Предвид това, че е констатирано изпълнение на Минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“ и допълнителните количествени изисквания за заемане на тази длъжност в Икономически университет – Варна, изказвам изцяло положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват ЗА заемане на академична длъжност „професор“ от канлилата в конкурса доц. д-р Георги Маринов Георгиев.

15.04.2026 г.
гр. Варна

Рецензент:

/проф. д-р Росен Николаев/

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“

Изготвил рецензията: проф. д-р Галина Боянова Захариева, Институт за икономически изследвания към Българска академия на науките, професионално направление 3.8. Икономика

Основание за изготвяне на рецензията: заповед на ректора на Икономически университет – Варна за определяне на състав на научно жури № РД 06-31/30.01.2026 г. и решение на първото заседание на научното жури, проведено на 13.03.2026 г., съгласно чл. 4, ал. 8 от ЗРАСРБ и чл. 124, ал.2 от Правилника за развитие на академичния състав в ИУ–Варна

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 3/09.01.2026 г. за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (*Приложноматематическо моделиране в международния бизнес*)“.

2. Данни за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Международни икономически отношения“ към Икономически университет–Варна. Документи за участие в конкурса в определения срок са подадени от един кандидат – доц. д-р Георги Маринов Георгиев. Кандидатът е допуснат при спазване на реда и правилата, разписани в Правилника за развитие на академичния състав в ИУ–Варна.

Доц. д-р Георги Маринов е предоставил всички необходими документи, справки и публикации. Те недвусмислено доказват, че той отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионалното направление, в което е обявен конкурса.

От справките, предоставени по конкурса, се вижда, че за повечето групи показатели кандидатът надвишава нормативно определените минимални национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (вж. Табл. 1).

Таблица 1. Съответствие с минималните национални изисквания за академична длъжност „професор“ (чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ)

Група	Минимални Изисквания (т.)	Декларирани точки
Група А	50	50,00
Група В	100	100,00
Група Г	200	246,83
Група Д	100	225,00
Група Е	100	186,66
ОБЩО	550	808,49

Също така, доц. д-р Георги Маринов покрива и съществено надвишава допълнителните количествени изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ в ИУ–Варна на основание чл. 2б, ал. 5 на ЗРАСРБ (вж. Табл. 2).

Таблица 2. Съответствие с допълнителни количествени изисквания на ИУ–Варна (чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ)

Критерий	Минимално изискуеми точки	Декларирани точки
Самостоятелен хабилитационен труд	100	100,00
Защитили докторанти	40	60,00
Публикации в Scopus и Web of Science	60	88,50
Цитирания в Scopus и Web of Science	30	225,00
Ръководство и участия в проекти	30	60,00
Публикувани учебници и уч. пособия, използвани в училищната мрежа	30	66,66
ОБЩО	290	600,16

В обобщение може да се каже, че доц. д-р Георги Маринов напълно отговаря на изискванията на чл. 2б от ЗРАСРБ и на чл. 118 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет–Варна.

3. Данни за кандидата

Георги Маринов Георгиев завършва Първа езикова гимназия във Варна през 1989 г. През 1994 г. се дипломира като магистър-икономист в Университета по национално и световно стопанство в София. През 2003 г. защитава пред Висшата атестационна комисия дисертационен труд на тема „Оптимални валутни зони и валутната зона Република България – ЕС“ и придобива образователна и научна степен „доктор по икономика“ по научната специалност 05.02.10 „Световно стопанство и международни

икономически отношения“. Кандидатът стартира академичната си кариера в ИУ–Варна през 1996 г. От 2008 г. насам заема академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“. Наред с научната и преподавателската си кариера той има и значителен административен опит в качеството си на ръководител и заместник-ръководител на катедра „Международни икономически отношения“ в структурата на факултет „Управление“ на ИУ–Варна.

4. Описание на научните трудове

Доц. д-р Георги Маринов участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ с 20 научни публикации, групирани по категории както следва:

- Основен монографичен труд (на английски език) – 1 брой;
- Други монографии – една самостоятелна и една колективна – 2 броя;
- Студии – 2 броя;
- Научни статии – 6 броя;
- Научни доклади – 5 броя;
- Учебници и учебни пособия – 4 броя.

От представените за рецензиране трудове 5 са самостоятелни и 15 са в съавторство, при общ обем от 1027 страници. Като положителен може да се оцени фактът, че 5 от публикациите са индексирани в Scopus и WoS.

В съдържателен аспект публикациите покриват различни проблеми в сферата на международната икономика, международния бизнес, секторното развитие с фокус върху винарския сектор, устойчивото развитие, финансово състояние и стабилност и др.

Като особено значим в творчеството на доц. д-р Георги Маринов може да се определи основният хабилитационен труд на тема „Устойчивост в международния винарски бизнес с приложение на Fuzzy АНР (аналитичен йерархичен процес)“, публикуван от Издателство „Наука и икономика“ на Икономически университет–Варна в обем от 164 стр. Той може да се определи като задълбочено научно изследване, което разглежда проблематиката на устойчивото развитие в международния винарски бизнес и вземането на управленски решения, основани не само на интуиция и управленски опит, но и на приложението на адекватен математически инструмент за вземане на решения – методът Fuzzy АНР. Монографичният труд е разработен в три логически свързани глави.

Първа глава разглежда устойчивостта в международния винарски бизнес. Анализират се предизвикателствата пред устойчивото лозарство (като липса на достатъчно знания, трудно измерими резултати, необходимост от многокритериално вземане на решения), институционалните механизми и дейности, пазарните участници

(производители, търговци, потребители), „разливащите се ефекти“, както и начините за оценка на напредъка по отношение на устойчивостта. Тази глава осветлява, защо решенията в областта на постигането на устойчивост не са лесни и еднозначни и изискват специален подход.

Втора глава е посветена на АНР и Fuzzy АНР като ключови техники за подпомагане на вземането на решения при многокритериални управленски решения. В нея последователно се описва АНР като метод за многокритериално вземане на решения, неговите технически аспекти, Аналитичният мрежов процес (АНР), който разширява АНР, както и други аспекти, свързани с приложението на АНР. След това се преминава към Fuzzy АНР и неговата специфика.

Трета глава илюстрира емпиричното приложение на Fuzzy АНР. Тя включва преглед на съществуващи световни изследвания, прилагащи АНР/ФАНР в различни аспекти на устойчивостта и три пилотни изследвания, проведени с мениджъри от българския винарски сектор.

Основният извод, до който се стига в монографичното изследване, е, че Fuzzy АНР е разбираем и приложим инструмент за подпомагане решенията на мениджърите в българския винарски сектор, който същевременно може да подпомогне съчетаването на различаващи се управленски виждания по решения, свързани с устойчивостта. То притежава редица научни и практически достойнства. На първо място, актуалността и значимостта на темата, тъй като въпросите за устойчивостта са централни за европейската политика, а приложението на Fuzzy АНР в тази сфера е слабо изследвано в България. На второ място, критичният подход на автора към инструментариума. Той не просто прилага Fuzzy АНР, а тества неговите граници, очертавайки не само предимствата, но и ограниченията, свързани с приложението му. На трето място, оригиналността на подхода в трета глава, базиран на трите пилотни изследвания. Не на последно място, монографията е написана на английски език, което я прави достъпна не само за българската, но и за международната научна общност и повишава нейната видимост.

В предоставената научна продукция се идентифицират още три публикации, в които намира приложение Fuzzy АНР метода, но в различен контекст: идентифициране на пречките, които възпрепятстват кръговостта във винената индустрия в България (Публикация III.1); класиране по значимост на критериите за кръговост на икономиката (Публикация III.3), идентифициране на ролята на Защитено наименование за произход (ЗНП) и Защитено географско указание (ЗГУ) за подобряване на качеството на продукцията във винарския сектор (Публикация II.4, Springer).

Част от публикациите на доц. д-р Георги Маринов са посветени на проблеми, свързани с фискалната политика. Те обхващат въпросите за необходимостта от фискална дисциплина и реалните затруднения на по-малките икономики да я поддържат в условията на глобализация и парична

интеграция с особено внимание върху икономиките от ЮИЕ. Есетата по фискална политика разширяват обхвата в този разрез, като поставят въпроса за институционалните механизми и по-конкретно фискалните съвети в балканския регион като инструмент за постигане на по-устойчива фискална политика. Разглежданите въпроси с финансов контекст се допълват от този за цените на жилищата, кредитите и инфлацията в страните от ЦИЕ в контекста на евроинтеграцията. В инструментален план в тези изследвания се използват разнообразни изследователски методи – от иконометрични такива до сравнителен анализ и описателни методи, без прилагане на сложен математически апарат.

Като съществени в научен план следва да се отбележат и публикациите, които се фокусират върху търговията, еко-иновациите и устойчивостта. Тук важно място заемат изследването за връзката между еко-иновациите и вътрешноотрасловата търговия, в което се предлага прокси-индикатор за устойчивост (Публикация III.2) и библиометричното изследване на площадките за електронни пазари, в което се използват мрежови анализ и Множествен кореспондентен анализ (Multiple correspondence analysis) (Публикация III.4). Не на последно място, в част от научните публикации се прилагат качествени методи на изследване, най-вече в тези, свързани с поведенческите и секторни изследвания.

Научните публикации на доц. д-р Георги Маринов не повтарят публикациите за придобиване на ОНС „Доктор“ и академична длъжност „Доцент“. Те съответстват на научните интереси на кандидата и на неговата преподавателска профилираност и са в съответствие с изискванията на чл. 118, ал.2 т. 3-6 и чл. 129 от Правилника за развитие на академичния състав в Икономически университет–Варна.

5. Научни приноси

Приемам формулираните в приложената от кандидата справка приноси. Те могат да бъдат идентифицирани в предоставената научна и учебна продукция и се формулират както следва:

Първо. Приноси с научно-теоретичен характер:

- Разширяването и надграждането на съществуващата теория в областта на fuzzy АНР (размития аналитичен йерархичен процес), систематизиране на fuzzy АНР подхода през призмата на неговата специфика при решаване на въпроси, свързани с оценка на еко-аспекти на винарския бизнес и кръговата икономика (Публикации I.1, III.1, III.3.);
- Предлагането на нов индикатор за устойчивостта в икономиката, основан на емпирично верифицираната взаимовръзка между индекса за еко-иновации и индекса на Грубел-Лойд за вътрешноотраслова търговия, изчислим върху широкодостъпни данни за страните от ЕС (Публикация III.2);

Второ. Приноси с практико-приложен характер:

- Анализирането на различни въпроси, свързани с международния винарски бизнес и различни аспекти и проблеми на кръговата икономика и устойчивостта чрез разнообразни математически и статистически техники (Публикации II.4, III.1, III.2, III.3, IV.3, IV.4.);
- Систематизиране на практиките по укрепване на фискалните политики и макроикономическите рамки, кредитирането и паричната политика и др., с акцент върху балканския регион, включително приложение на техники за нестационарни панелни данни към изследване на фискалната стабилност (Публикации II.1, II.3, III.6, IV.2, IV.5.);
- Прилагане на разнообразен математически и статистически инструментариум, както за анализ на числови и експериментални данни, така и за обработка на данни от текстове на естествен език, за целите на международния бизнес (Публикации I.1, II.1, II.2, III.4, III.5, III.6, IV.1, IV.3, IV.4.).

Трето. Приноси с учебно-методичен характер:

- Разработен е комплекс от учебно-методически материали (учебни ресурси, методически указания, тестови въпроси и казуси), насочени към повишаване ефективността на обучението по дисциплини в областта на международните финанси и плащанията в международния бизнес. (Публикации V.1, V.2, V.3, V.4.).

Като изследовател, доц. д-р Георги Маринов е разпознаваем сред научната общност в България и в чужбина. Това се потвърждава от цитиранията на неговите произведения, посочени както в справката, така и от цитиранията, отчетени в профилите му в Google Scholar (66 цитирания от 2021 г. до днес, h-index 5), Scopus (22 цитирания, при 3 публикации и h-index 3) и WoS (17 цитирания, 6 публикации, h-index 2). От документацията става видно, че доц. д-р Георги Маринов е отчетел 225 т. от цитирания, при изискуем минимум 30 т., но по наше мнение би могъл да декларира и значително повече точки. Тук следва да се отчете и значителният брой рецензии (29 на брой, видими в профила на кандидата в Web of Science, <https://www.webofscience.com/wos/author/record/31982>), направени от него за научни ръкописи за утвърдени научни списания като Journal of Risk and Financial Management, Sustainability, Economies, Review of Accounting and Finance, Econometrics, The Journal of Risk Finance, Administrative Sciences, British Food Journal.

Доц. д-р Георги Маринов е член на три научни редколегии: Списание „Глобални и регионални измерения на международните икономически отношения“; International Journal of Business and Economic Sciences Applied Research; The Journal of the Faculty of Economics and Administrative Sciences

of Kastamonu University, което е още едно признание за неговите научни качества.

6. Участие в научни проекти

Доц. д-р Георги Маринов Георгиев е заявил участие в два национални научноизследователски проекта, като и в двата е изпълнявал ролята на ръководител. Тези проекти подчертават уменията му да изгражда изследователски екипи от различни институции, с представители както на преподавателската общност, така и на студентите, което свидетелства за неговата ангажираност с развитието на млади изследователи. В областта на научните форуми кандидатът е представял доклади на национални и международни конференции, организирани както в България, така и в чужбина. Тематичният обхват на участията му е разнообразен и обхваща въпроси на макроикономиката и международните финанси, международната търговия, потребителското поведение и устойчивото развитие. Активното му присъствие в научния живот на академичната общност се потвърждава от участията му в авторитетни международни форуми, индексирани в реферирани издания.

7. Преподавателска работа

Доц. д-р Георги Маринов е преподавател с дългогодишен опит. Той води лекции и семинарни занятия както пред студенти, обучаващи се в ОКС „Бакалавър“, така и пред студенти, обучаващи се в ОКС „Магистър“. Основните дисциплини, на които е титуляр, са съответно „Международни финанси“, „Международен икономикс“, „Международни отношения и дипломация“, „Академични изследвания“ и „Дипломантски семинар“. Посочените дисциплини са осигурени с учебно-методични материали, в които съществено участие има и кандидата. В магистърските програми кандидатът е преподавал дисциплините „Анализ на панелни данни“ (на български и английски език) и „Иконометрия на панелни данни“.

Доц. д-р Георги Маринов е водил лекции и в други висши учебни заведения в страната и чужбина. Като активен участник в програма ERASMUS+ през последните три години е изнесъл лекции в три румънски университета – Университет „1 декември 1918 г.“ в Алба Юлия (2025), Университет на Запада в Тимишоара (2024) и Университет „Луциан Блага“ в Сибиу (2023).

Доц. д-р Георги Маринов е разработил самостоятелно или в съавторство учебни програми за множество дисциплини в трите образователно-квалификационни степени – „бакалавър“, „магистър“ и „доктор“. Тематично те се концентрират в областта на международните финанси, международната икономика и количествените методи. Впечатление правят двете самостоятелно разработени програми, предназначени за обучение на докторанти – „Анализ на текстови данни в R“

и „Анализ на икономически данни в R“ – които отразяват компетенциите на кандидата в съвременните методи за количествен анализ.

Включените в списъка учебници и учебни пособия по обявения конкурс са четири на брой, разработени самостоятелно или в съавторство. Те са с общ обем от 415 страници. Публикуваните учебни материали са едновременно актуални и изчерпателни от гл. т. на преподаваните от доц. д-р Георги Маринов учебни дисциплини. Те покриват широка палитра от теми, свързани с международно движение на капитали, пренасяне на икономически смущения, интеграция, финансиране на международния бизнес и др. Същевременно с това учебните материали осигуряват иконометричен и математически инструментариум за анализ и оценка на изучаваните проблеми и процеси. Особено наситено откъм инструментариум е учебното помагало „Международни финанси“.

Наред с преподавателската си работа доц. д-р Георги Маринов работи активно със студенти и докторанти като научен консултант при подготовката им за участия в научни форуми. Един от тези форуми е ежегодната конференция за студенти и докторанти, организирана и провеждана от катедра „Международни икономически отношения“ при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“–Свищов, с партньорството на катедра „Международни икономически отношения“ при Икономически университет–Варна и катедра „Икономика и международни отношения“ при Русенски университет „Ангел Кънчев“–Русе.

8. Плагиатство

По отношение на предоставените материали не се установява плагиатство и/или некоректно представяне на данни. Кандидатът се е придържал към утвърдените стандарти за научна етика.

9. Въпроси, критични бележки и препоръки към кандидата.

Смятам, че научните трудове са методологично издържани и не се нуждаят от принципни корекции. Бих препоръчала на кандидата да използва в по-голяма степен потенциала си за работа по национални и международни научни проекти. Считаю също, че той притежава необходимите качества, за да разшири тематичния обхват на публикациите, основани на използването на софтуер с отворен код и/или програмни езици, които кандидатът уверено владее.

Формулирам за дискусия следния въпрос към кандидата: С какво авторът си обяснява ограниченото приложение на Fuzzy АНР в научните изследвания в България (най-вече в изследваната тематична област) и какво е приложението на този метод в други страни в съпоставим разрез?

10. Заключение

Направеният анализ на научната продукция, академичната и преподавателска активност на кандидата по конкурса доц. д-р Георги Маринов потвърждава, че той напълно отговаря на Минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „Професор“ и на допълнителните количествени изисквания в Икономически университет–Варна.

Предвид всичко гореизложено, изразявам своето положително становище по кандидатурата на доц. д-р Георги Маринов Георгиев и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват „ЗА“ заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес)“ по обявения конкурс в Държавен вестник, бр. 3/09.01.2026 г.

7.05.2026 г.
гр. София

Рецензент:
/проф. д-р Галина Захариева/

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

РЕЦЕНЗИЯ

**по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“,
обявен от Икономически университет – Варна**

от проф. д-р **Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова**, катедра „Финанси“, Университет за национално и световно стопанство (УНСС), София, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, професионално направление 3.8 Икономика, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, изготвена въз основа на Заповед № РД-06-31/30.01.2026 г. на ректора на Икономически университет – Варна за състав на научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ и решение на научното жури, взето на първо заседание на 13.03.2026 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8 Икономика, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес“ към катедра „Международни икономически отношения“ при Факултет „Управление“ на Икономически университет – Варна, е обявен в ДВ, бр. 3/09.01.2026 г.

Участието ми в състава на научното жури по конкурса за заемане на академична длъжност „професор“ е съгласно № РД-06-31/30.01.2026 г. на ректора на Икономически университет – Варна.

Настоящата рецензия е разработена при спазване на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и при изпълнение на наукометричните критерии за професионално направление 3.8 Икономика за заемане на академична длъжност „професор“.

2. Данни за конкурса

Единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес“ към катедра „Международни икономически отношения“, Факултет „Управление“ на Икономически университет – Варна, е доц. д-р Георги Маринов Георгиев. Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна.

Изпълнението на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ от доц. д-р Георги Маринов е следното:

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Група от показатели	Показатели	Минимални изисквания	Изпълнение
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	0	0
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	246,83
Д	Сума от показателите от 11 до 13	100	225
Е	Сума от показателите от 14 до 21	100	186,66
	Общо	550	808,49

Изпълнението на допълнителни количествени изисквания на ИУ-Варна (чл. 26, ал. 5 от ЗРАСРБ) от доц. д-р Георги Маринов е следното:

Показатели	Минимални изисквания	Изпълнение
Монография – самостоятелен хабилитационен труд	100	100
Ръководство на успешно защитили докторанти	40	60
Статии, доклади и студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science	60	88,5
Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science	30	225
Ръководство и участия в научни или образователни проекти	30	60
Публикувани университетски учебни пособия или учебни пособия, които се използват в училищната мрежа	30	66,66
Общо	290	600,16

3. Данни за кандидата

Доц. д-р Георги Маринов е преподавател в катедра „Международни икономически отношения“ при Икономически университет – Варна. Той има придобита ОНС „доктор“ по икономика през 2003 г. от Висшата атестационна комисия, Диплома № 28472/19.05.2003 г., със защитен дисертационен труд на тема „Оптимални валутни зони и валутната зона Република България – ЕС“.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Магистърската му степен по икономика е с профил „икономист-международник“, придобита от УНСС, София, през 1994 г. През 2008 г. Висшата атестационна комисия му присъжда научното звание „доцент“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“, Свидетелство № 24743/28.01.2008 г.

Доц. д-р Георги Маринов започва работа като преподавател в Икономически университет – Варна през 1996 г. Преди това той работи в Териториално данъчно управление – Варна.

Научните интереси на доц. д-р Георги Маринов Георгиев са в областите на панелна иконометрия, математически методи, международни финанси, международен икономикс, фискална политика и др.

Доц. д-р Георги Маринов има значителен административен опит в качеството си на ръководител и заместник-ръководител на катедра „Международни икономически отношения“ в Икономически университет – Варна.

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Георги Маринов е представил основен хабилитационен монографичен труд, допълнителна самостоятелна монография, участие в колективна монография, две научни студии, 6 научни статии, 5 научни доклади и 4 учебници и учебни помагала.

4. Описание на научните трудове

Научноизследователската дейност на доц. д-р Георги Маринов е фокусирана в областта на международния бизнес и финанси, международните икономически отношения, приложно-математическото моделиране, фискалната и данъчната политика, а резултатите от научноизследователската му дейност са представени и популяризирани пред научната и академичната общност в авторитетния издания на български и на английски език. Публикациите му разглеждат изключително актуални и значими теми и проблеми в международната икономика.

За участие в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Георги Маринов представя следните научни трудове, които могат да бъдат разделени в следните категории:

Монографичен хабилитационен труд по чл. 118, ал. 2, т.4 и чл. 129, ал.2 от ППАС в ИУ-Варна на тема „Sustainability in the International Wine Business with the Application of Fuzzy Analytic Hierarchy Process“, издадена на английски език (или „Устойчивост в международния винарски бизнес с приложение на Fuzzy аналитичен йерархичен модел“), Варна: Наука и икономика, 2025 г., 164 стр., ISBN 978-954-21-1201-3 (рецензенти: Бистра Василева, Десислава Серафимова).

Допълнителна самостоятелна монография на тема „Фискалните политики на страните от Югоизточна Европа и паричната интеграция в ЕС“, 2021 г., 212 стр., ISBN 978-619-7079-98-2 (рецензенти: Калю Донов, Ивона Якимова).

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Участие в колективна монография на тема „Есета по фискална политика“ с разработена първа глава на тема „Фискалните съвети в Югоизточна Европа“, 2018 г., Варна: Lecti Book Studio, с. 7-54, ISBN 9786191922321, (рецензенти: Веселина Димитрова, Здравко Любенов).

Научна студия на тема „Panel Non-Stationarity Methods in Macro-and Microeconomic Studies : Chapter. Bridging Microeconomics and Macroeconomics and the Effects on Economic Development and Growth“, на английски език, Hershey, Pennsylvania, USA, pp. 79-102, ISSN(печатно) 978-179-98-4933-9, ISSN(онлайн) 978-179-98-4934-6 / DOI 10.4018/978-1-7998-4933-9.ch005.

Научна студия на тема „Wine Quality Improvement Based on the Perception of Protected Designation of Origin (PDO) and Protected Geographical Indication (PGI): Evidence from Bulgaria“, на английски език, (в съавторство с Dimitrova, V., Boshnakov, P.), In: Innovation, Quality and Sustainability for a Resilient Circular Economy. The Role of Commodity Science, 2022, ed. by Lagioia G., Paiano, A., Amicarelli, V., Gallucci, T., Ingraio, C., Vol. 1, pp. 193-200, ISSN 2731-5517.

Шест научни статии в съавторство, от които четири са в научни издания в базите данни Scopus или Web of Science, четири от които са на английски език, а две – на български език.

Пет научни доклада, от които един самостоятелен и 4 в съавторство. Четири от докладите са на английски език, а един – на български език. Три от докладите са в научни издания в базите данни Scopus или Web of Science.

Други публикации, които кандидатът е представил, за участие в конкурса за академична длъжност „професор“, са четири учебници и учебни помагала, а именно: „Международни финанси“, 2010, (в съавторство), „Международен икономикс“, 2013, (в съавторство), „Международен мениджмънт“, 2016, (в съавторство), „Международни финанси. Съвременни авторегресионни модели с иконометричен софтуер“, 2009.

Научните публикации на доц. д-р Георги Маринов формират 246,83 точки при необходими 200 точки за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. По отношение на допълнителните количествени изисквания на ИУ-Варна, кандидатът представя статии, доклади и студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, които формират 88,5 точки при необходими 60 точки.

От анализа на представените научни трудове на доц. д-р Георги Маринов стигам до извода, че той има достатъчно научни публикации, които напълно съответстват количествено, тематично и качествено на изискванията на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес“.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

През цялата научноизследователска кариера на кандидата може да бъде забелязана лека еволюция на интересите на автора от методи, използващи по-скоро дълги серии от данни и иконометрични техники за изследване на данните в международните финанси и макроаспектите на икономиката, към други приложения на математиката в икономиката, главно в областта на устойчивостта и кръговата икономика.

В някои от представените публикации дидактичният принцип изглежда е главната основа на структурата на текста (като "The Scientific Interest to „E-marketplaces“ - A Bibliometric Study" [III.4], "Panel Non-Stationarity Methods in Macro-and Microeconomic Studies: Chapter. Bridging Microeconomics and Macroeconomics and the Effects on Economic Development and Growth" [II.2], монографичния хабилитационен труд „Sustainability in the International Wine Business with the Application of Fuzzy Analytic Hierarchy Process“ [I.1], и други публикации). Това позволява тези научни изследвания на кандидата да бъдат използвани като даващи насоки за собствени проучвания на читателя и за разпространяване на знанията.

Общото пренасочване на научните усилия на автора към проблематиката на устойчивостта и кръговата икономика в последните години може да бъде разглеждано като намерение да се обърне повече внимание на съвременните предизвикателства в международния бизнес и едновременно публикациите да са част от предния край на съвременната наука.

Централно място сред представените публикации на кандидата заема монографичният хабилитационен труд на тема „Sustainability in the International Wine Business with the Application of Fuzzy Analytic Hierarchy Process“. Научно достойнство на монографията на доц. д-р Георги Маринов е обогатяването на съществуващите знания относно приложението на теорията на размития (фъзи) аналитичен йерархичен процес (fuzzy АНР или FАНР) за подобряване вземането на решения относно практики, свързани с устойчивостта. Авторът развива и систематизира тази теория (FАНР), като я адаптира специфично за нуждите на винарския бизнес.

Научен и научно-приложен принос на това монографично изследване е, че авторът използва фъзи аналитичния йерархичен процес (FАНР) за вземане на решения в международния бизнес, с примера върху устойчиви решения във винарския бизнес. Монографичният труд изглежда като преосмисляне и обобщаване на ошита, натрупан в предишни публикации на автора в Scopus/Web of Science списания с използване на размития (фъзи) аналитичен йерархичен процес (FАНР) (публикации [II.4], [III.1], [III.3]), и демонстрира определена зрялост и по-широко обхващане на тази техника.

Монографията цели да осветли една от популярните техники за подкрепа на решения в мениджмънта, с поставяне на акцент върху вътрешната структура на теорията на размития (фъзи) аналитичен йерархичен процес (FАНР).

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

Монографията изглежда да е замислена като ръководство за мениджърите в международния бизнес, тъй като вземането на решения в условията на несигурност е сред най-сериозните проблеми за решаване в международния бизнес, и по-доброто разясняване на процеса може да бъде разглеждано като полезен принос

Що се отнася до устойчивостта, несигурността изниква главно от съществуващото противостояние икономическа ефективност – екология, което е дилема, за която липсват преки решения, и където подкрепата на решенията може да бъде от голяма полза.

Други важни публикации на кандидата включват такива, които касаят някои важни аспекти на съвременните финанси – от скритата икономика [III.6] и ипотечно финансиране [IV.5] до въпроси на фискалната политика [II.1, II.3], през призмата на макроикономическото обкръжение и стабилност, което е ключово важно предвид отраженията му върху международния бизнес. Публикациите по фискалните въпроси [II.1, II.3] заслужават висока оценка заради акцента им върху важността на фискалната стабилност и усилията, които предприемат страните от нашия регион в тази посока.

В обобщение, цялата съвкупност от представени научни публикации на кандидата е маркирана от водещо начало за подчертаване на важността на определени аспекти от международния бизнес и с помощта на различни математически методи, базирани върху данни.

Научните публикации на кандидата са с изявен научен и научно-приложен характер. Безспорна е тяхната актуалност, отговаряща на съвременните цели за постигане на устойчиво икономическо развитие. В трудовете успешно се съчетават теоретичните постановки на изследваните проблеми с практическото им приложение в контекста на международния бизнес.

Всички публикации на кандидата са разработени на висок, ясен и логичен научен стил и са изцяло негово дело. Освен отлична теоретична подготовка, в тях се демонстрират завидни умения за емпирични и практико-приложни изследвания с помощта на богат арсенал от методи и математически и статистически модели. Кандидатът е представял свои научни изследвания на редица национални и международни конференции, организирани както в България, така и в чужбина.

5. Научни приноси

Научните и практико-приложни приноси в публикациите на кандидата са резултат от приложението на съществуващи теории за анализ и решаване на конкретни социално-икономически проблеми и за обяснение на значими процеси с формулирани изводи и препоръки. Те могат да се систематизират в три групи: приноси с научно-теоретичен характер; приноси с научно-приложен характер; приноси с учебно-методичен характер.

Приноси с научно-теоретичен характер:

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

1. Разширяване и теоретично надграждане на теорията на развития (фъзи) аналитичен йерархичен процес (fuzzy АНР или FАНР) с отделните й компоненти, и систематизиране на FАНР подхода през призмата на спецификата на подхода при решаване на въпроси, свързани с оценка на екологичните аспекти на винарския бизнес, кръговата икономика и международния бизнес (публикации I.1, III.1, III.3).

2. Разработване и предлагане на нов индикатор за устойчивостта в икономиката, основан на ефекта от екологичните иновации върху структурата на международната търговия и пригоден за изчисляване върху широкодостъпни данни (публикация III.2).

Приноси с научно-приложен характер:

1. Анализирани са различни аспекти на функционирането на международния винарски бизнес и въпроси на кръговата икономика и устойчивостта чрез приложение на разнообразни математически и статистически техники, в т.ч. fuzzy АНР, непараметричен инструментариум и др. (публикации II.4, III.1, III.2, III.3, IV.3, IV.4).

2. Систематизиране на практиките по укрепване и стабилизиране на фискалната политика и макроикономическите рамки с помощта на фискални съвети и рамково планиране на бюджетите, някои подходи при кредитирането и паричната политика и др., с акцент върху Балканския регион, адаптиране и прилагане на техники за изследване на нестационарни панели от данни към проучване на различни аспекти на фискалната политика (публикации II.1, II.3, III.6, IV.2, IV.5).

3. Прилагане за целите на международния бизнес на различни математически и статистически методи, в т.ч. за анализ както на числови и експериментални данни, така и на данни от текстове на естествен език (публикации I.1, II.1, II.2, III.4, III.5, III.6, IV.1, IV.3, IV.4).

Приноси с учебно-методичен характер:

Разработени са учебни материали, методически указания, тестови въпроси и казуси за целите на изучаваните от студентите дисциплини в областта на международните финанси и плащанията в международния бизнес (публикации V.1, V.2, V.3, V.4).

Научните изследвания на доц. д-р Георги Маринов са придобили широка публичност сред специализираната икономическа общност, за което свидетелстват значителния брой цитирания на публикациите му от други автори в реферирани и нереферирани научни издания както у нас, така и в чужбина. Установени са 15 авторови цитирания в Scopus и Web of Science. По този начин кандидатът формира 225 точки от цитирания при необходимостта от 100 за покриване на минималните национални изисквания. В действителност кандидатът има много повече цитирания в авторитетните бази данни. Това откроява кандидата като разпознаваем изследовател в сферата на международния бизнес.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

6. Участие в научни проекти

Доц. д-р Георги Маринов има опит в проектната дейност. Той участва като ръководител на два научноизследователски проекта в ИУ-Варна, а именно: 1/ Проект на тема „Психосемантичен поглед върху нагласите към потребление на вносни стоки у нас“, 2013 г.; 2/ Проект на тема „Психосемантичен поглед върху нагласите към фискалната политика у нас“, 2012 г. Реализирането на тези проекти се основава на възхода и засиления интерес в последните години на теориите за психологическата същност на икономиката. И двата проекта са успешно финализирани с краен резултат публикувани монографични трудове.

От важно значение е, че доц. д-р Георги Маринов осъществява активна съвместна работа с докторанти и студенти в научноизследователските проекти. Той има умения да сформира и ръководи научни колективи от различни институции, с представители на академичната общност и на студентите.

7. Преподавателска работа

Академичната кариера на доц. д-р Георги Маринов в ИУ-Варна започва от 1999 г. Оттогава досега той води множество актуални и значими учебни курсове и в частност: „Международни финанси“ (лекции и упражнения) от 1999 г. насам пред ОКС „бакалавър“, „Международен икономикс“ (лекции и упражнения) от 2009 г. насам пред ОКС „бакалавър“, „Европейска икономическа интеграция“ (лекции и упражнения), период 2008-2018 г., пред ОКС „бакалавър“, „Международни отношения и дипломатия“ (до 2021 г. Дипломатически отношения), от 2010 г. насам, пред ОКС „бакалавър“, „Академични изследвания“ (лекции), от 2018 г. насам, пред ОКС „бакалавър“, „Дипломантски семинар“ (упражнения), от 2022 г. насам, „International Political Economy“ (лекции и упражнения), период 2012-2020 г., ОКС „бакалавър“, „Международен икономикс“ (лекции и упражнения) пред ОКС „магистър“, „International Economics“ (лекции и упражнения), пред ОКС „магистър“, „Panel Data Analysis“ (лекции и упражнения), период 2012-2017 г., пред ОКС „магистър“, „Panel Data Econometrics“ (лекции и упражнения), период 2018-2021 г., пред ОКС „магистър“, „Анализ на панелни данни“ (лекции и упражнения), период 2012-2020 г., пред ОКС „магистър“.

Общата аудиторна натовареност на доц. д-р Георги Маринов в учебния процес в катедра „Международни икономически отношения“ на ИУ-Варна за двете учебни години 2023/2024 и 2024/2025 е 585 часа в ОКС „бакалавър“ и 60 часа в ОКС „магистър“.

Доц. д-р Георги Маринов е автор на четири учебника и учебни помагала, по които се обучават студентите, а именно: „Международни финанси. Съвременни авторегресионни модели с иконометричен софтуер“ (2009 г.); „Международни финанси“ (2010 г.) (в съавторство); „Международен икономикс“ (2013 г.) (в съавторство); „Международен мениджмънт“ (2016 г.) (в съавторство). Високо оценявам разработената от него учебна литература по международни финанси с акцент върху анализа на международната валутна система, валутите и

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

валутните курсове, валутния пазар, регулирането и прогнозирането на валутния курс, техническия анализ, валутния риск, платежния баланс, международните финансови организации, кризата на дълга, паричната и валутната политика, режима на паричен съвет, европейската валутна интеграция.

Той има общо 17 разработени учебни програми, както самостоятелни, така и в съавторство, а именно: „Международни финанси“, „Международен икономикс“, „Международни отношения и дипломация“, „Анализ на панелни данни“, „Европейска икономическа интеграция“, „Дипломантски семинар“, „Международен дългов мениджмънт“, „Международен икономикс – СТУ“, „Икономика на постиндустриалното общество“, „Международен бизнес – СТУ“, „Магистърски семинар“, „Международни финанси – СТУ“, „Международни финанси – доктор“, „Международен икономикс – доктор“, „Международна икономика (за всички специалности) – доктор“, „Анализ на текстови данни в R – доктор“, „Анализ на икономически данни в R – доктор“.

Доц. д-р Георги Маринов има редица участия в чуждестранна преподавателска академична мобилност по програма ERASMUS/ERASMUS+ (от 2007 г. насам), с преподаване на лекции в следните чуждестранни университети: Университет „1 декември 1918 г.“ – Алба Юлия, Румъния (2025 г.); Университет на Запада – Тимишоара, Румъния (2024 г.), Университет „Луциан Блага“ – Сибиу, Румъния (2023 г).

Той е бил научен ръководител на трима докторанти в катедра „Международни икономически отношения“ на ИУ-Варна, двама от които са придобили образователна и научна степен „доктор“. На единия от двамата защитили докторанти доц. д-р Георги Маринов е провеждал споделено научно ръководство с още един ръководител.

8. Плагиатство

В представените научни публикации на кандидата няма данни за наличие на плагиатство. Монографичният хабилитационен труд, както и останалите рецензирани научни трудове на кандидата, свидетелстват за неговата научна етика и коректност, която се изразява в точното позоваване на източниците на данни, нормативни документи, интернет източници, и навсякъде точно и ясно цитиране на авторите и техните публикации. Научните трудове на кандидата са актуални и в тях се цитират коректно актуални и авторитетни официални източници.

9. Критични бележки и препоръки към кандидата

Нямам критични бележки към дейността и постиженията на кандидата.

10. Заключение

Анализът на научните публикации и цялостната преподавателска дейност на доц. д-р Георги Маринов Георгиев показва, че неговата кандидатура напълно

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • www.ue-varna.bg

отговаря на всички нормативни изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ /Закон за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и допълнителните количествени изисквания на Икономически университет – Варна/. В качествено отношение публикациите на доц. д-р Георги Маринов Георгиев съдържат научни и научно-приложни приноси, които ги правят особено полезни за икономическата теория и практика.

Всичко посочено по-горе ми дава основание да дам положителна оценка и с пълна убеденост да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на Георги Маринов Георгиев на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения (Приложноматематическо моделиране в международния бизнес“ към катедра „Международни икономически отношения“ при Факултет „Управление“ на Икономически университет – Варна.

07.05.2026 г.
гр. Варна

Рецензент:

Заличена информация съгласно
ЗЗЛД и регламент (ЕС) 2016/ 679

/проф. д-р Силвия Трифонова-Праматарова/